

Česko-slovenská
advokátní kancelář
s mezinárodním
dosahem

Veřejné zakázky po 1. 1. 2014 a aktuální otázky v praxi

REGIONSERVIS

www.regionservis.cz

ISO 9001:2008

Největší právnická firma
v České republice

Klienty nejlépe hodnocená
právnická firma
v České republice

Právnická firma roku
v České republice
(2011)

1. místo v počtu realizovaných
fúzí a akvizic v České republice
a východní Evropě
(2010)

1. místo mezi domácími
právnickými firmami
(2010)

WHO'SWHOLEGAL

THOMSON REUTERS

PRACTICAL LAW COMPANY®

OBSAH PREZENTACE

- Změny od 1. 1. 2014
  - „**Technická novela**“ zákona o veřejných zakázkách („ZVZ“)
  - nový občanský zákoník („**NOZ**“) – dopady do veřejných zakázek
  - **finanční limity** veřejných zakázek
- Evropské směrnice – výhledové změny od r. 2016
  - výčet hlavních změn
  - vybraná témata
- Vybrané aktuální otázky zadávání veřejných zakázek
  - výběr nejvhodnější nabídky a hodnocení
  - MNNC, smluvní podmínky, změny a neplatnost smluv

Změny od 1. 1. 2014

„TECHNICKÁ NOVELA“ - obecně

- Schválená 30.10.2013 a zveřejněná pod č. 341/2013 Sb. coby zákonné opatření senátu, s účinností od 1. 1. 2014
- Nově ustavená Poslanecká sněmovna schválila na své 1. schůzi dne 27. 11. 2013
- Změna tzv. „transparentní novely“ (zák. č. 55/2012 Sb.) a změn zavedených s účinností od 1. 4. 2012 resp. připravovaných od 1. 1. 2014
  - Řešení problémů praxe
  - Snaha o snížení administrativní zátěže
  - Plus: Přizpůsobení terminologie NOZ (pacht/nájem)

„TECHNICKÁ NOVELA“ – výčet hlavních změn (1/3)

- **Finanční limity pro VZMR**

- pozměňovací návrh Senátu ČR – zvýšení finančních limitů (stav před 55/2012 Sb.)
  - 2 mil. u dodávek a služeb (bez „technické novely“ – 1 mil.)
  - 6 mil. u stavebních prací (bez „technické novely“ – 1 mil.)
- pozor: nadále uveřejňovací povinnost dle § 147a ZVZ

- **Osoby se zvláštní způsobilostí**

- zcela upuštěno (pův. § 74/5)
- původně účast při zpracování ZD/jednání hodnotící komise
- Pozor: zůstává pov. účast autorizovaných osob u nadlimit. stavebních VZ

- **Hodnotitelé**

- u významných veřejných zakázek dle (§ 16a ZVZ)
- účinnost posunuta od 1. 1. 2015

„TECHNICKÁ NOVELA“ – výčet hlavních změn (2/3)

- **Doplňování kvalifikace (§ 59/4)**
  - skutečnosti rozhodné pro prokázání kvalifikace mohou v případě výzvy k doplnění nastat i po lhůtě k podání nabídek/žádostí o účast
  - návrat k předchozímu principu před novelou č. 55/2012 Sb.
- **Uvolnění principu zrušení při 1 nabídce (§ 71/6c)**
  - povinnost zrušit ZŘ odpadá, pokud zadavatel zrušil předchozí ZŘ právě z důvodu podání jedné nabídky
  - povinnost identifikovat předchozí zrušené řízení v oznámení o zakázce
  - nutnost označit případné změny zadávacích podmínek
  - není povinnost předběžného oznámení

„TECHNICKÁ NOVELA“ – výčet hlavních změn (3/3)

- **Zveřejňování zadávací dokumentace (§ 48/1)**
  - v případě dvoukolových řízení (UŘ, JŘSU) až s výzvou k podání nabídek
  - pozor: odůvodnění účelnosti a odůvodnění VZ (§86 odst. 2, §156)
- **Poskytování podkladů k ÚOHS a vedení spisu (§ 114)**
  - vyjádření k návrhu a dokumentaci zaslat do 10 kalendářních dnů (namísto 7)
  - vyjádření zadavatele, zadávací dokumentace, dodatečné informace nutné zaslat datovou schránkou (§ 114/8)
  - úprava běhu lhůt přezkumného řízení od doručení dokumentů
    - Pozor: nově upravený správní delikt v případě nedodržení!
    - pokuta do 1 mil. Kč
  - nabídky uchazečů jsou vyloučeny z nahlížení (§ 117b)

NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK (NOZ) od 1.1.2014

Změna ZVZ v souvislosti s přijetím NOZ (přechodné ustanovení zák. č. 303/2013 Sb., článek LXXV):

„Bylo-li přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zahájeno zadávací řízení, řídí se soukromá práva a povinnosti ze smlouvy uzavřené na základě tohoto zadávacího řízení, včetně práv a povinností z porušení této smlouvy, dosavadními právními předpisy, ledaže zadavatel v zadávacích podmínkách určí jinak. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich soukromá práva a povinnosti budou řídit zákonem č.89/2012 Sb., občanský zákoník.“

- **Možnost volby práva zadavatelem u smluv v ZŘ zahájených do konce roku 2013 (dle NOZ/ObchZ)**
- **Smlouvy na plnění veřejné zakázky, subdodavatelské smlouvy, atd. po 1. 1. 2014 vždy dle NOZ**

FINANČNÍ LIMITY VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK OD 1. 1. 2014

- Upraveno nařízením EK č. 1336/2013 z 13. 12. 2013:

Druh VZ/koncese	Zadavatel	Finanční limity od 1. 1. 2014	Dosavadní limity (do 31. 12. 2013)
Dodávky a služby	Česká republika	3.395.000	3.256.000
	Obce, Kraje	5.244.000	5.010.000
	Sektorový zadavatel	10.489.000	10.021.000
Stavební práce	Všechny druhy zadavatelů	131.402.000	125.265.000

Evropské směrnice – výhledové změny od r. 2016

EVROPSKÉ SMĚRNICE – VÝHLEDOVÉ ZMĚNY OD ROKU 2016

Návrhy Evropské Komise:

- návrhy nových zadávacích směrnic
  - Nová tzv. „**klasická směrnice**“ - COM(2011)0896 (nahrazuje 2004/18/ES)
  - Nová tzv. tzv. „**sektorová směrnice**“ - COM(2011)0895 (nahrazuje 2004/17/ES)
- návrh zcela nové **směrnice o udělování koncesí** - COM(2011)0897

Návrhy schválené Evropským parlamentem dne 15. 1. 2014:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=20140115&secondRef=TOC&language=CS>

- **Lhůta pro transpozici 24 měsíců** (předpokládáno jaro 2016); původně: 30. 6. 2014

SMĚRNICE – VÝČET HLAVNÍCH ZMĚN – 1/3

- **Doplnění základních principů VZ**
  - čl. 18 Směrnice
  - zásada přiměřenosti
- **„Inovační partnerství“**
  - čl. 31 Směrnice
  - zavedení nového druhu ZŘ
- **Zvedení definice „Náklady životního cyklu“**
  - čl. 68 Směrnice
  - dosud vymezeno v § 17 písm. t) ZVZ

SMĚRNICE – VÝČET HLAVNÍCH ZMĚN – 2/3

- **Zvláštní ustanovení pro tzv. „in-house výjimky“**
  - čl. 12 Směrnice (dosud v § 18 odst. 1 písm. e) ZVZ)
  - min. 80 % činností „ovládané osoby“ ve prospěch veřejného zadavatele
- **Elektronizace zadávání**
  - čl. 22 Směrnice
  - elektronická komunikace se zadavatelem, elektronické podání nabídek, atd.
- **Zvláštní důvody pro vyloučení ze zadávacího řízení**
  - např. jednání zakládající skutkovou podstatu hospodářských trestných činů a vážné profesní pochybení dodavatele (čl. 57 Směrnice)

SMĚRNICE – VÝČET HLAVNÍCH ZMĚN – 3/3

- **Předběžné tržní konzultace:**
  - čl. 40 Směrnice
  - cílem je připravit zadávání veřejné zakázky a informovat o požadavcích ZŘ
  - možnost odborného poradenství – při dodržení zásad a ochrany soutěže
- **Zkrácení lhůt pro podání žádostí o účast/nabídek:**
  - OŘ: pův. 52 dnů, nyní 35 dnů
  - UŘ: pův. 37dnů/40 dnů, nyní 30 dnů pro podání žádostí o účast i nabídek
- **Omezování počtu:**
  - směrnice opět počítá s možností omezování počtu zájemců (čl. 65)
- **Změny smluv (viz níže)**

Vybrané aktuální otázky zadávání veřejných zakázek

VÝBĚR NEJVÝHODNĚJŠÍ NABÍDKY

Jak se dobrat kvalitního stabilního dodavatele?

- nelze stanovit ekonomická a finanční kvalifikační kritéria
- technické kvalifikační požadavky musí být na „minimální“ úrovni
- reference u stavebních prací mohou být max. 50%
- subdodavatelství lze omezit jen věcně (nikoliv %)
- nelze omezovat počet uchazečů

ALE:

- lze hodnotit kvalitativní kritéria a nastavit min. kvalitativní úroveň
- lze účinně nastavit smluvní podmínky
- lze indikovat hranici / řešit MNNC
- v řadě případů lze využít jednací řízení s uveřejněním (JŘSU)

Mimořádně nízká nabídková cena

Lze riziku MNNC předcházet?

- stanovení hranice, od které budou nabídky přezkoumávány z pohledu MNNC
- žádost o zdůvodnění – ve vztahu k předmětu VZ, části podstatné pro výši ceny

Jak identifikovat MNNC?

- odchylka od předpokládané hodnoty
- ceníky (stavebnictví)
- odborný posudek
- průzkum trhu nezávislý na VZ
- srovnání s ostatními nabídkami

Viz pův. návrh Směrnice – dle odchylky od průměru ostatních/2. nabídky (50 %/20%)

Slovenský ZVO: MNNC pokud odchylka 30% od průměru, 15% od 2., 15% od PH a min. 3 nabídky

HODNOCENÍ (1.) – CENA VS. KVALITA

Kdy je vhodné hodnotit dle nejnižší nabídkové ceny a kdy nikoliv?

Možné způsoby hodnocení:

- **nejnižší nabídková cena**, nebo
  - **ekonomická výhodnost** nabídky
  - nutné stanovit s ohledem na vhodnost, druh a složitost veřejné zakázky
  - v průběhu zadávacího řízení nelze měnit
- Plně porovnatelná / zastupitelná plnění? Lze popsat přesně požadované vlastnosti?
- Komplexnější či odborná plnění? Očekávané rozdíly v nabídkách a odchylky?

HODNOCENÍ (2.) – EKONOMICKÁ VÝHODNOST

- Dílčí hodnotící kritéria musí vyjadřovat **vztah užitné hodnoty a ceny** určení (i) váhy v %, (ii) jiného matematického vztahu mezi dílčími kritérii nebo (iii) uvedení sestupného pořadí podle přisouzeného významu (?)
  - Dílčími hodnotícími kritérii mohou být zejm.:
    - nabídková cena
    - kvalita
    - technická úroveň nabízeného plnění
    - estetické a funkční vlastnosti
    - vliv na životní prostředí a na zaměstnanost osob se zdravotním postižením
    - provozní náklady a návratnost nákladů
    - záruční a pozáruční servis
    - zabezpečení dodávek, dodací lhůta nebo lhůta pro dokončení
- Lze stanovit pevnou cenu a soutěžit pouze užitné vlastnosti (nevyužívá se)

HODNOCENÍ (3.) – EKONOMICKÁ VÝHODNOST

Co lze hodnotit v rámci kvality?

§ 50 odst. 5 ZVZ: „*kvalifikace dodavatele nemůže být předmětem hodnotících kritérií*“

→ „selection criteria“ vs. „award criteria“: Evropská komise při zadávání veřejných zakázek standardně využívá hodnocení odbornosti členů realizačního týmu

(viz též Směrnice , čl. 67.)

- **Hodnocení vzorů**
- **Hodnocení metodiky postupu či spolupráce**

→ nutné získat **skutečnou přidanou hodnotu** pro zadavatele do budoucna

- provázání s předmětem zakázky a kvalifikací (odbornost týmu)
- porovnání nabídek, posouzení přínosu a pravděpodobného využití
- promítnutí do smlouvy jako závazek dodavatele

Příklad 1: hodnocení dodávky vozidel

Dílčí hodnotící kritéria	Váha kritéria celková
Nabídková cena celkem [Kč]	44,0%
Plnění emisní normy Euro 5 [Ano=1, Ne=0]	3,0%
Spotřeba [l/100km]	38,0%
Náklady na náhradní díly po dobu životního cyklu vozidla	13,0%
Délka záruční doby nad 24 měsíců [měsíců]	2,0%

Příklad 2: hodnocení dopravních služeb

Dílčí hodnotící kritéria	Váha	Subkritéria	Váha
1. Sazby jízdného	70%	Cena za 1 kilometr	85%
		Cena za 1 minutu čekání	7,5%
		Nástupní sazba	7,5%
2. Výše provize	10%	Procentní složka provize	30%
		Fixní složka provize za kalendářní měsíc	70%
3. Podnikatelský plán	20%	Další funkce dispečinku	20%
		Spolupráce lokalit	20%
		Evidence informací	20%
		Zpřístupnění dispečinku	5%
		Maximální doba odezvy – telefonická objednávka	10%
		Maximální doba odezvy – jiné objednávky	5%
		Kontrolní výkazy	5%
		Marketingové činnosti	5%
Další relevantní skutečnosti	10%		

Příklad 3: hodnocení odborných služeb

Dílčí hodnotící kritéria	Váha kritéria
Nabídková cena – hodinová sazba [Kč]	40,0%
Vzorové zadání	20,0%
Metodika spolupráce	40,0%

Exkurs: Metodika spolupráce (40%) – hodnocení věcného návrhu poskytování služeb, zejm.:

- způsob promítnutí odborných kvalit vhodných pro plnění služeb požadovaných zadavatelem včetně způsobu vnitřní komunikace mezi členy týmu, způsobu promítnutí specializací do poskytovaných služeb a způsobu osobního zapojení seniorních členů týmu (podle jejich pozic) na plnění zakázky
- zajištění kvality výstupů – interní risk management, forma a srozumitelnost výstupů, provádění rešerší, péče o know-how apod.
- popis spolupráce a komunikace se zadavatelem, včetně způsobu převzetí zakázky a poskytnutí výstupů, reakčních časů, flexibility, podpory součinnosti zadavatele, technického zázemí, zohlednění/pochopení interních procesů zadavatele, schopnost zapojení technických poradců/specialistů, způsob evidence času a jeho účtování

NASTAVENÍ SMLUVNÍCH PODMÍNEK

Možnost zadavatele promítnout požadavky do návrhu smlouvy Povinnost uchazeče zohlednit požadavky v nabídce

- Kontrolní mechanismy zadavatele
  - průběžná kontrola plnění během realizace
  - nastavení fakturace
- Povinnosti a záruky dodavatele
- Zajištění povinností dodavatele
  - smluvní pokuty, zadržné
  - bankovní záruka, pojištění odpovědnosti
    - Lze vyžadovat prokázání před uzavřením smlouvy
    - Předložení příslibu banky/pojišťovny v nabídce (pozor u dotovaných projektů)

VYUŽITÍ JŘSU

Veřejný zadavatel může využít pokud

- Ize důvodně předpokládat, že nabídkové ceny uchazečů budou navzájem nesrovnatelné
  - povaha služeb neumožňuje dostatečně přesně určit předmět předem ... zejm. ve vztahu k hodnotícím kritériím – *bankovní, investiční, pojišťovací, auditorské, právní a jiné obdobné služby* (např. možné různé návrhy řešení, otázka porovnatelnosti)
  - veřejné zakázky na služby uvedené v příloze č. 2 ZVZ (*mj. právní, zdravotní a sociální služby, dopravní služby, personální agentury, pátrací a bezpečnostní služby, vzdělávání...*)
-
- Lze omezovat počet uchazečů v jednotlivých fázích jednání
  - Lze si adekvátně porovnat a vyhodnotit nabídky
  - Lze vyvinout tlak na vylepšení nabídek a získat skutečně ekonomicky nejvýhodnější z nich
    - Nutné správně a transparentně nastavit zadávací podmínky a proces jednání
    - Pozor na zákaz změny zadávacích podmínek

ZMĚNY SMLUV 1/2

Dosavadní úprava (§ 82 odst. 7 ZVZ):

- nesmí se jednat o tzv. **podstatnou změnu** viz test rozsudku „Presstext“ C-454/06:
  - pokud by umožnila jiný okruh dodavatelů nebo vedla k výběru jiné podané nabídky (dopad i na případy zúžení plnění)
  - podstatně rozšiřuje plnění či zařazuje plnění podstatně odlišné od původních podmínek (viz zákonné limity dodatečných prací)
  - dochází k přesunutí hospodářské rovnováhy mezi smluvními stranami ve prospěch dodavatele

Změna předmětu zakázky:

- nelze vzájemně započítávat vícepráce a méněpráce (R185/09) (odklon?)
- rozšíření předmětu plnění = nová veřejná zakázka
  - JŘBU – vícepráce, technická jedinečnost...?
  - Možnost zadání v novém zadávacím řízení? VZMR?

ZMĚNY SMLUV 2/2 – exkurs: návrh nové Směrnice

Možnost měnit smlouvy v případech (čl. 72 Směrnice):

- **Změnové klauzule** (opce)
  - **Dodatečné nezbytné plnění** - max. 50% změny hodnoty (bez „nepředvídatelnosti“), uveřejnění
  - **Změna v důsledku nepředvídatelných okolností** – náležitá péče, max. 50%, uveřejnění
  - **Změna dodavatele** v důsledku opce, nástupnictví resp. restrukturalizace
  - **Nepodstatné změny** (test „Pressetext“)
  - **De minimis** (15% u stavebních prací, 10% u dodávek a služeb; pod fin. limity)
-
- **Nesmí měnit celkovou povahu veřejné zakázky**
  - **Nevyžaduje (nepředstavuje) nové zadání v ZŘ – není nutné JŘBU**

RIZIKO ZNEPLATNĚNÍ SMLOUVY

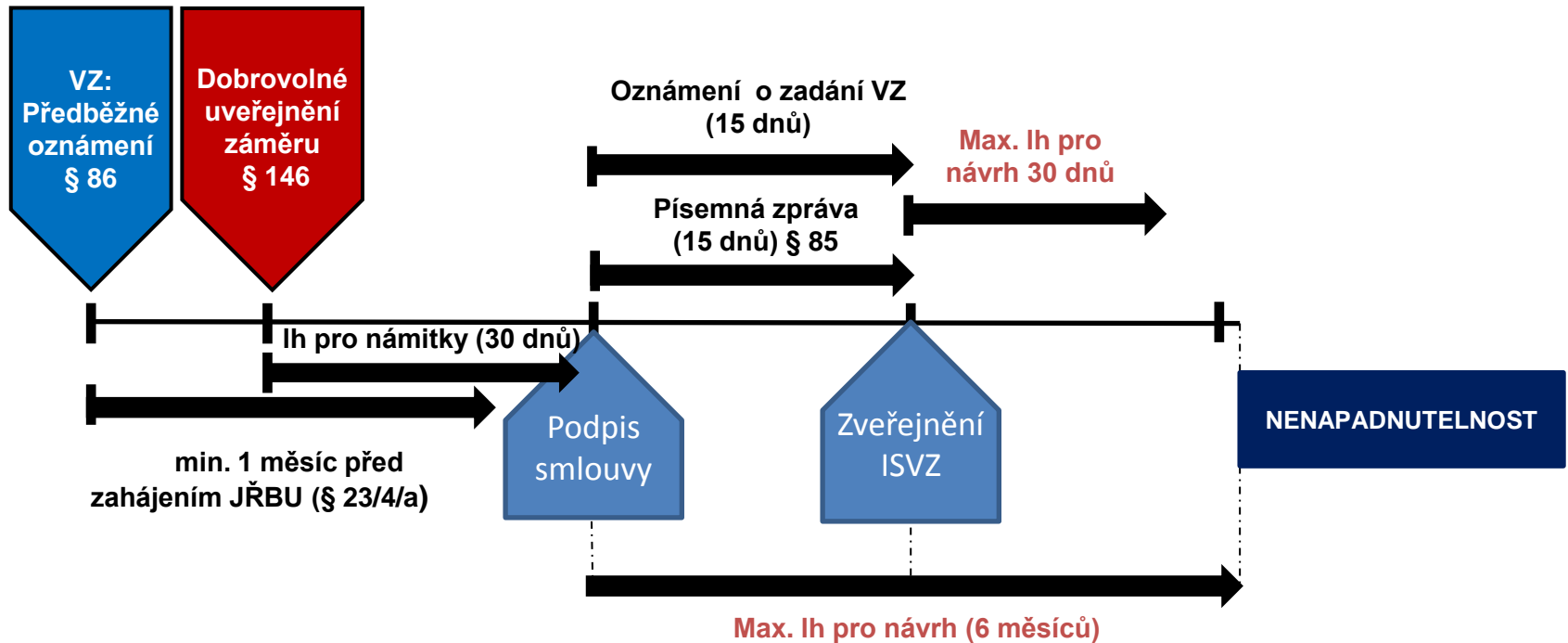
Obecná neplatnost:

- z důvodů stanovených **Občanským zákoníkem** vč. příp. rozporu se Zákonem o obcích

Neplatnost v případě rozporu se ZVZ?

- Smlouva se stává neplatnou pouze v případě uložení zákazu plnění smlouvy (§118 ZVZ)
- Zákaz plnění smlouvy:
  - ukládá ÚOHS výhradně na návrh
  - lhůta pro podání návrhu – **30 kalendářních dnů** od uveřejnění oznámení o uzavření smlouvy resp. nejpozději do **6 měsíců od uzavření smlouvy**;
  - Pouze 3 důvody pro uložení zákazu / zneplatnění dle ZVZ:
    - uzavření smlouvy bez uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení (výjimka: dobrovolné oznámení záměru)
    - Porušení blokační lhůty (nedodržení pravidel pro vyřízení námitek) při porušení ZVZ, které podstatně ovlivnilo nebo mohlo ovlivnit výběr
    - ... **a zároveň** postupuje dle § 82 odst. 3 ZVZ (*nejasný odkaz: uzavírání smlouvy s dalším uchazečem...?*)

RIZIKO ZNEPLATNĚNÍ SMLOUVY - graf

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Mgr. Adéla Havlová, LL.M., partner

adela.havlova@havelholasek.cz

PRAHA

Týn 1049/3
110 00 Praha 1
Tel.: + 420 224 895 950
Fax: + 420 224 895 980
office@havelholasek.cz
www.havelholasek.cz

BRNO

Hilleho 1843/6
602 00 Brno
Tel.: + 420 545 423 420
Fax: + 420 545 423 421
office@havelholasek.cz
www.havelholasek.cz

OSTRAVA

Zámecká 20
702 00 Ostrava
Tel.: + 420 596 110 300
Fax.:+ 420 596 110 420
office@havelholasek.cz
www.havelholasek.cz

BRATISLAVA

Apollo Business Center II, blok H
Mlynské Nivy 49
821 09 Bratislava 1
Tel.: + 421 232 113 900
Fax.: + 421 232 113 901
office@havelholasek.sk
www.havelholasek.sk